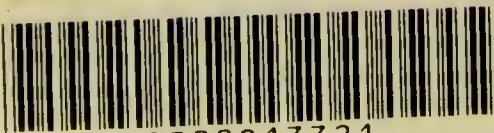

ULRICH, A. S.
Underrättelser
om
sjukgymnastiken.
1882.

M17294

ULRICH

22500913321

in
infattain

UNDERRÄTTELSE

OM

SJUKGYMNASTIKEN

AF

Prof. Dr. AXEL SIGFRID ULRICH.

GÖTEBORG.

GÖTEBORGS HANDELSTIDNINGS AKTIEBOLAGS TRYCKERI

1882.

40641832

M17294

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY	
Coll.	W.M. Ornes
Call	
No.	WB 535
	1882
	U 45 u

2020
3, 2, 1882

Hvarje gren af rationell läkekonst bör hvila på tvenne säkra stöd: en förnuftig teori, baserad på vetenskapens forskningar, oeh en af praktiken framkallad erfarenhet.

Ehuru den vetenskapliga gymnastiken oeh den användning deraf, som man kallar den Medikala eller Sjukgymnastiken, strängt taget ieke räknar sina anor längre än från början af innevarande århundrade, har den dock i rikt mått att glädja sig åt ofvannämnda båda stöd.

Genom dessa oeh genom egen 30-årig erfarenhet, förnämligast förvärfvad under min mångåriga vistelse i Tyskland, är det mig möjligt, oeh torde det här vara lämpligt, att med några ord uttala mig dels öfver den medicinska gymnastiken oeh dess rätta användande, dels äfven öfver de sjukdomar oeh lidanden mot hvilka den enligt mina rön i synnerhet är verksam.

Den gymnastiska läkemethoden bör betraktas antingen såsom sjelfständig kur oeh hufvudsakligt medel, eller såsom ett viktigt hjälpmedel i förening oeh samverkan med andra kurmetoder, hvilket senare torde kunna anses vara fallet i synnerhet vid bad- oeh brunnsorter.

Emot **allmän svaghet** utgör en förständig oeh mild sjukgymnastisk behandling ett af de kraftigaste hjälpmedlen. Likaså är dess användande särdeles lämpligt för convalescenter, enär tillfrisknandet härigenom betydligt påskyndas, oeh är dessutom denna behandling för äldre personer det bästa oeh säkraste medlet för att motarbeta den tilltagande ålderdomssvagheten.

Sjukgymnastik är nödvändig vid många **kroniska** sjukdomar oeh vid flera begynnande kroppsliga deformiteter, såsom olika former oeh grader af snedhet, kutrygg oeh andra muskulära rygg-

radskrökningar, insjunket bröst, begynnande platt- eller klumpfot m. fl.

De vanligaste sjukdomar, som bruka förekomma till min gymnastiska behandling, och der denna visat ett särdeles välgörande inflytande, kunna indelas i följande klasser eller hufvudgrupper:

Sjukdomar i nervsystemet:

Allmän svaghet, tyngd i hufvudet, paretiska oeh paralytiska lidanden (lindrigare fall af lamhet), nervös hjertklappning och hufvudvärk, (undantagandes migraine) neuralgier (tie douloureux m. m.), skrifvarkramp, danssjuka (ehorea st. viti), börjande rörelse-ataxie (begynnande ryggmärgslidande), m. fl.

Rubbningsar i blodcirkulationen:

Congestioner åt hufvudet eller bälens inre organer, oordningar i menstruationen, kyla i extremiteterna (händerna, underbenen och fötterna) samt organiska hjertfel m. m.

Sjukdomar i respirationsorganerna:

Anlag till lungsot (svagt bröst), lungemfysem (andtäppa), kronisk katarrh, respirationssvaghet m. m.

Sjukdomar i digestionsorganerna:

Kronisk mag- oeh tarmkatarrh med alla dess symptom, såsom dålig matsmältning, »värk under bröstet», magsyra, väderspänningar, svår och trög afföring eller habituell förstoppning, kronisk diarrhé m. m.

Konstitutionella sjukdomar:

Bleksot* oeh kronisk rheumatism, skrofulös oeh tuberkulös disposition m. fl.

Deformiteter eller missbildningar af kroppen:

Ryggradskrökning af muskulär natur (olika sorter snedhet, såsom sidosnedhet, kutrygg, svankrygg, dålig hållning, felaktig

---

* Beskrifning öfver *Bleksoten* och dess behandling medelst sjukgymnastik finnes i mitt arbete: "*De la chlorose et de son traitement au moyen de la gymnastique scientifique (Extrait des Annales de la Société de Médecine d'Anvers) Anvers 1860.*"

ställning af skulderbladen m. m.), fel i ledgångarna beroende på muskelverksamheten, såsom platt- och klumpfot, ankyloser (ledstelheter), muskelkontrakturer m. m.

Utom ofvan uppräknade lidanden blifva äfven åtskilliga acuta ledgångssjukdomar och genom yttre våld framkallade ansvällningar och utgjutningar (vriekningar, försträckningar etc.) samt neuralgier och muskelrheumatism behandlade med massage.

Hvarken hög ålder eller hög grad af svaghet är hinderlig för användandet af gymnastikkur. Den senare inrättas alltid så väl efter patientens behof, som efter hans krafter och kan således, då den ordnas rätt, aldrig verka annat än välgörande. Är patienten mycket svag eller är han sängliggande, bör behandlingen ske i patientens eget hem. För de patienter, som önska och behöfva detta, är tillfälle dertill af mig beredt.

Barn under 2 à 3 år kunna endast undantagsvis och om det är särdeles nödvändigt mottagas till sjukgymnastisk behandling. Det är förenadt med alltför stor svårighet att meddela dylika små varelser den behöfliga behandlingen.

Rörelsekuren erbjuder alltid **en** stor fördel framför många andra läkemethoder, och denna består deri att den sjuke, utom den sannolika utsigten att blifva återställd från sitt speeiella onda, alltid genom gymnastiken erhåller en åtminstone relativ allmän förbättring af hela sin kroppsconstitution; hans muskelsystem blir stärkt, innervationen förbättrad, lungverksamheten fullständigare, blodomloppet och matsmältningen mera reglerade och, kortligen, alla kroppens organer functionera härigenom bättre än förut.

En felaktig och störd capillaritet eller kärlverksamhet, hvars första vanliga symptom är en ständig obehaglig kyla i fötter, ben och händer, medför alltid ytterligare oordningar i blodomloppet och grundlägger månet svårt lidande, såsom blodfullhet åt hufvudet eller inre organer. Mot det förstnämnda, som ty värr dock så ofta ringaktas, är sjukgymnastiken alltid ett lika snabbt som säkert verkande medel.

Att sjukgymnastik äfven vid gamla inrotade rheumatiska lidanden, är af stor nytta, har redan ofvan blifvit sagdt; särskildt må dock nämnas habituell rheumatisk hufvudvärk, hvilket lidande ganska snart botas genom användande af vissa gymnastiska rörelser.

Några ord om **Ryggradskrökningar*** (d. v. s. snedhetsfall m. m.) torde här vara på sin plats, alldenstund jag endast under min 23-åriga verksamhet i Tyskland haft något öfver 2000 sådana deformiteter under behandling och jag således kan stödja mina omdömen öfver denna sjukdom på en särdeles rik erfarenhet. Hufvudsumman af densamma kan här i några få ord uttryckas: Anlag till — eller börjande snedhetsfall kunna vanligtvis inom några få månader alldeles botas, men så snart denna sjukdom befinner sig i ett mera framskridet stadium, så blir möjligheten att kunna fullständigt återställa patienten allt mer oeh mer osannolik, ehuru väl äfven vid dylika fall, en längre gymnastisk behandling alltid åstadkommer en ganska stor förbättring och äfven vid riktigt svåra fall åtminstone förhindrar eller fördröjer den kroppsliga missbildningens tillväxt, som annars alltjemt på ett förskräekande sätt år från år tilltager. Här blir således alltid af högsta vigt att **tidigt** upptäcka anlaget eller den börjande snedheten oeh att utan dröjsmål **genast** anlita det enda rationella medlet, som finnes deremot, nemligen sjukgymnastiken.

Till de tacksammaste fallen för sjukgymnastisk behandling kan med skäl räknas alla de sjukdomar som leda sitt ursprung från en störd eller dålig verksamhet i matsmältningsorganerna. Enahanda är förhållandet med hjertlidanden, både nervösa oeh organiska, ehuru de senare naturligtvis aldrig kunna kureras, men äfven vid dessa hjertsjukdomar af organisk natur är den stora förbättring och lindring, som man alltid genom klok rörelsebehandling här ernår, väl värd att räknas till en bland sjukgymnastikens vackraste resultater.

---

* Denna sjukdom, dess uppkomst och dess möjliga botande eller förhindrande, finnes utförligt afhandlad oeh beskrifven i mina arbeten:

“*Beitrag zur Therapie der Rückgratsverkrümmungen. Mit 1 Tafel Abbildungen. 2:te Auflage. Bremen 1860.*“

“*Pathologie und Therapie der Muskulären Rückgratsverkrümmungen. Mit 3 Tafeln Abbildungen. Bremen 1874.*“

“*Warnungsrufe. Einige Rathschläge bei der weiblichen Erziehung und Pflege der Jugend, namentlich zur Verhütung von Rückgratsverkrümmung, Schiefheit, schlechter Haltung etc. Bremen 1874.*“

Digitized by the Internet Archive
in 2014

<https://archive.org/details/b20389711>

